

รายงานผลการปฏิบัติงาน
สำรวจแมลงที่เข้าไปในบริเวณพระตำหนัก โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ
วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ศูนย์สนับสนุนการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ขนาดใหญ่ในเขตพระราชฐาน
สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์

คณะเจ้าหน้าที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วย นายณรงค์ มหรรณพ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช นายวัฒนา ศักดิ์ชูวงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ขนาดใหญ่ในเขตพระราชฐาน และ นายชูชาติ โชคลาภ หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์เขากระปุก-เขาเตาหม้อ ได้เดินทางไปที่โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ เวลา ๑๓ .๐๐ น ได้เข้าไปในพระตำหนักใหม่ เพื่อสำรวจแมลงที่เข้าไปในพระตำหนัก พบว่า เป็นแมลงประเภทด้วงมอดแป้ง ขนาดลำตัวยาวประมาณ ๕ มม. สีดำสนิทจำนวนหนึ่งอาศัยอยู่ตามซอกในตัวอาคารและด้านนอกอาคาร โดยพบมากที่ด้านนอกอาคารตรงใต้ราวที่ติดตั้งคอมเพรสเซอร์ในอาคารพระตำหนัก ซึ่งเจ้าหน้าที่กำลังติดตั้งสีกหลากปิดช่องกันด้วงมอดแป้งลอดเข้าไปภายในอาคาร

ภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ นายณรงค์ มหรรณพ นายวัฒนา ศักดิ์ชูวงษ์ และนายชูชาติ โชคลาภ สำรวจแมลงบริเวณพระตำหนัก

ปกติแล้วด้วงมอดแป้ง พบอาศัยตามกองไม้ผุ กินเศษไม้เน่าผุ หรือตามเปลือกไม้เก่าของต้นไม้ใหญ่ เช่น เปลือกไม้ต้นจามจุรี เปลือกไม้ต้นขนุน หรือตามท่อนไม้ที่วางทิ้งไว้ เช่น ลำต้นมะพร้าวที่ตัดออกเป็นท่อน ด้วงมอดแป้งจะชอบอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มจำนวนมาก เมื่อฝนตกครั้งแรกของปี ด้วงมอดแป้งจะอพยพไปหาแหล่งอาศัยที่แห้ง และเมื่อด้วงมอดแป้งกลุ่มแรกที่อพยพไป พบบ้านหรืออาคารใกล้เคียงแล้วเข้าไปอาศัยอยู่ก็จะทำให้ด้วงมอดแป้งกลุ่มหลังๆ ตามไปอยู่ในบ้านหลังนั้นอีก เพราะด้วงมอดแป้งมีพฤติกรรมชอบรวมกลุ่ม ทำให้มีประชากรเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และจะอยู่จนกว่าด้วงจะตายหมด โดยปกติแล้วทุกปีจะพบการระบาดเข้าบ้านเรือน ในเดือนเมษายนหลังฝนตกครั้งแรกเป็นต้นไปจนถึงเดือนกรกฎาคม

ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๓

ภาพที่ ๔

ภาพที่ ๒ - ๔ สํารวจพบด้วงมอดแปงอาศัยอยู่บริเวณใต้ราวที่ติดตั้งคอมเพรสเซอร์

ภาพที่ ๕

ภาพที่ ๕ ภูมิทัศน์บริเวณด้านหลังพระตำหนัก ซึ่งเป็นแนวป่าห่างจากอาคารประมาณ ๒๐๐ เมตร

การแก้ไขปัญหา เนื่องจากในพระตำหนักไม่สามารถใช้สารเคมีกำจัดแมลงได้ จึงต้องใช้วิธีการรักษาความสะอาดของอาคาร และปิดไฟรอบพระตำหนักในช่วงที่ไม่มีหมายประทับ เพื่อลดการเข้าเล่นไฟของแมลงหลายชนิดรวมทั้งด้วงมอดแป้งในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม (หลังเดือนกรกฎาคม ด้วงมอดแป้งตัวเต็มวัยจะตายหมดตามธรรมชาติ) ทั้งนี้ ได้แนะนำเจ้าหน้าที่ดูแลพระตำหนักให้ดำเนินการตามหลักวิชาการคือ เก็บตัวด้วงที่พบตามพื้นอาคาร และที่พบมากคือ บริเวณที่แขวนเครื่องคอมพิวเตอร์ปรับอากาศไปทำลาย โดยเก็บตัวด้วงมอดแป้งใส่ลงในกะละมังที่ใส่น้ำผสมสารซักฟอก ด้วงมอดแป้งที่ใสในกะละมังนี้จะตาย แล้วจึงนำด้วงมอดแป้งใส่ถุงพลาสติกปิดให้สนิทไปทิ้งหรือฝังกลบเพื่อลดปริมาณตัวด้วงมอดแป้งที่จะส่งกลับไปชักนำให้ด้วงมอดแป้งในธรรมชาติมารวมกันอีกในพระตำหนัก โดยดำเนินการทุกวันในช่วงเช้า ด้วงมอดแป้งจะลดปริมาณลงจนหมดในที่สุด

(นายวัฒนา ศักดิ์ชูวงศ์)
 นักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ
 ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนการปลูก
 และบำรุงรักษาต้นไม้ขนาดใหญ่ในเขตพระราชฐาน